

A TENGERRPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. augusztus 31.

194. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy óra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

A korrupció országa.

Egy nagy németországi lapból tudunk meg egy kis esetet a magyar korrupció bőséges tárházából. „A Frankfurter Zeitung” írja meg, hogy a magyar állami költségvetésben 1894 óta, tehát kerek tizenöt esztendeje, évenként egy-egy százezer koronás tétel szerepel petróleumforrások állami támogatására. Ebből az összegből a pénzügyminisztérium szubvenciót adott mindazoknak, akik a magyarországi Kárpátokban petróleum után kutattak. A szubvenciót évenként fel is vették a vállalkozók, találtak is petróleumforrásokat, de amint elérték a petróleumréteget és ezáltal esedékessé vált a szubvenció, a munkálatokat mindenkor be-
szüntették.

Ezek az események — írja a „Fr. Ztg.” — azt a gyanút ébresztették, hogy a kutatóknak nem az volt a céljuk, hogy petróleumot találjanak, hanem csak annyi, hogy megkapják a szubvenciót.

A tényállásból még teljesebb következtetést is levonhatunk. A kutatóknak nyilván kétfős céljuk volt. A furások által megszerezték a szubvenciót. A furásoknak a források megnyitása előtt való beszüntetése által pedig megakadályozták azt, hogy a meglévő osztrák petróleumoknak Magyarországon konkurrenciára találjanak. A petróleum felkutatására szánt szubvenciót, mely az évek során már milliókra növekedett, zsebvágták azért a munkáért, melylyel a magyar petróleumforrások föl kutatását megátolták.

Ez a kis leleplezés hü képe a magyar közgazdasági életnek. Ez a másfélmillió panamáska az a vízcsepp, mely magában foglalja tengernyi panamáink egész világát. Ebben a szép országban mindenki ezt a kétfős célt szolgálja: egyrészt magamagának mennél többet kipróbálni munka nélkül és másrészt lehetetlenné tenni, hogy legalább más dolgozhasson. Ebből áll a magyar politika.

Sok száz milliót osztunk szét iparpártolás címén különféle szubvenciókra. Ebben ezt csak helyeselni lehet és szabad. Iparunk a közös vánterületen nem fejlődhetik magától. Elnyomja a kifejlett osztrák ipar. Hogy ezzel szemben megélhessen, vámvédelemre lenne szüksége épen úgy, amint az osztrák iparnak is kell a vámvédelem a nyugati államoknak még tovább fejlődött iparával szemben. Ezt a vámvédelmet kell kipótolni az iparpártolás által.

Erre való a szubvenció — az elméletben. És mit látunk a gyakorlatban?

A pártolásnak csak egy kis része jut el az iparosig. A nagyobbik rész elkallódik a szubvenció kijáróinak kezén. Ami eléri célját, abból is ritkán lesz ipar. Vagy legalább is ritkán lesz iparfejlesztés. Sőt a legtöbb szubvenciót iparvállalat úgy tesz, mint a német újság által leleplezett petróleumfurók. Addig mi-

melik a munkát, amik a szubvenció a zsebükbe jut. Ezután csak új szubvenció reményében lézengenek tovább. Épen csak azért, hogy az illető ipar képviselve legyen és új alapítással senkinek eszébe ne jusson konkurrenciát teremteni.

Igy alakulnak át a magyar iparpártolásra költött százmilliók tulajdonképpen az osztrák ipar védőeszközévé. Épen úgy, mint a petróleum furásra költött százszázalék is csak arra voltak jók, hogy Magyarországon valahogyan fel ne fedjék azokat a forrásokat, melyeknek konkurrenciájától az osztrák kőolajtermelők féltik az áraikat.

És így élünk, illetve így lézengünk mi a politikában is.

A hatalom, a nemzeti lelkesedés, a közbizalom: mind-mind csak arra hasznosítatik, hogy Ausztria nyugodt lehessen. Mi sem veszélyeztetni számára a magyar tartományt. Hozhat ide amit akar, vihet innen, amit vinni kíván. Engedelmes, hajlékony vevői, készséges, alázatos szállítói maradunk. Sőt, hogy ezek maradhassunk, mindezt a saját pénzünkön fizetjük. A kedves szomszéd gazdasági és politikai nyugalmát a sajátunkon vásároljuk meg.

„Ez az a rendszer, amely végül az öszmonarkiára fog vezetni. Amit nem tudott elérni négyszáz esztendő erőszakossága, fegyveres harca, azt eléri néhány évtized alatt — a korrupció. A meghódított, a levert, a muszka kancsuka alá kergetett Magyarország soha sem görnyedt a császár lábai elé. A korrumpált Magyarország ott fog heverni rövidesen.

Ha mint nemzet, függetlenül akarunk élni, nem lehetünk kétségben a legsürgösebb teendők iránt. Ki kell irtanunk a korrupciót, amely rabbá tesz. Mert ha korrumpált ország maradunk, szabad országgá nem leszünk soha.

UJDONSÁGOK.

— **Milanói orvosok elismerése.** A budapesti nemzetközi orvoskongresszusra Milanóból mintegy kilencven orvos jelentkezett. A milanói orvosok péntek reggel érkeztek az Ungáro-Croata Hegedüs Sándor gőzöselével Fiuméba. A hajó érkezésénél Jellouschegg dr. rendőrségi orvos fogadta a milanói kollegákat, akik megtekintették városunk nevezetességeit s pénteken este hat órakor utaztak Budapestre Pozder dr. és Tauffer dr. kíséretében. A budapesti nemzetközi orvoskongresszus megnyitása alkalmából a milanói orvosok ma reggel igen megleghangu táviratot intéztek Jellouschegg dr.-hoz, akinek szíves kalauzolását megköszönték. Ugy értesülünk, hogy a fiumei orvosegyesület Jellouschegg dr. indítványára a Budapestről visszaérkező milanói orvosokat ünnepélyesen fogadja s tiszteletükre ünnepet rendez.

— **Incidens a révhivatalnál.** E címen megírt pénteki hírnök a „F. E.”, Sablich Modeszt révkapitánytól eredő információ alapján cáfolni próbálja. Erre csak annyit jegyzünk meg, hogy az állami altisztek és szolgák egyesületének fiumei fiókja, tehát egy testület hozánk intézett átirata alapján irtuk meg a felháborító esetet és hogy azóta beszerzett újabb információink megerősítik az illető átiratban megírt és általunk változatlanul leközzölt tényállást. Egyébként a révkapitány és a révkalauz között történt jelenetnek nem kevesebb, mint hét, általunk is névszerint feljegyzett tanuja volt, akik ha kell esküvel is bizonyítják Sablich brutális fellépését a hatvan év körül járó öreg révkalauzzal szemben.

Ma Rubinich révkalauz írásbeli feljelentést is adott be a tengerészeti hatósághoz Sablich Modeszto ellen könnyű testi sértés, becsületsértés és rágalmazás miatt. Ezenkívül a bíróságnál is megtette Rubinich a feljelentést bántalmazója ellen.

A F. E.-nak a sajtószabadsággal való visszaélésről szóló frivol megjegyzését tehát e helyen erélyesen visszautasítjuk. Mi a kis embert, ha felülről igazságtalanság történik vele, megvédjük, akár tetszik az a megfizetett és csak a nagy urak tányérjait nyaló sajtóbérencnek, akár nem.

Hogy pedig Sablich révkapitánynak állásából kifolyólag kellemetlen a dolog nyilvánosságra hozatala, azért igazán nem tehetünk. De hogy e miatt a sajtót okolja, vagyis a kánapét akarja kidobni, azt megoldásnak nem fogadhatjuk el.

— **Levél Odessza városából.** Annak idején megírtuk, hogy a fiumei ügyészség börtönéből Kisenevski, a fiumei bankrablás egyik tettese érzélgős hangú levelet irt Odesszában lakó anyjának. Az orosz nyelven irt levelet, a rendőrség, miután a helybeli orosz konzullal lefordította, postára adta. Kisenevski anyja válaszolt a levélre, amely tegnap érkezett Fiuméba. A rendőrség azonban még nem ismeri a levél tartalmát, mert az orosz konzul ismét nincs Fiumében s visszatéréséig a levelet a rendőrségen őrzik.

— **Krivicki — Fiumében.** A Banca Popolare Fiumana rablóinak budapesti cinkostársát a budapesti rendőrség, mint ismeretes, letartóztatta s a letartóztatást a vádtanács jóváhagyta sőt a vizsgálati fogságot meg is hosszabbította. Krivickit a fiumei ügyészség megkeresésére a budapesti ügyészség szuronyos börtönörök kíséretében erősen megvasalva Fiuméba küldötte, ahová ma reggel érkezett meg. Krivickit a reggeli órák ellenére is nagy tömeg kísérte a törvényszéki palotáig. A rendőrség részéről Peinonich detektív és Csar detektív-felügyelő kísérték, Krivickit, aki kezén lábán meg volt vasalva, az állomástól az ügyészséghez.

— **Ünnepség Abbaziában.** Szombaton este az abbaziai Quarnero-kávéház előtt női kalap- és toilette versenyt rendezett az abbaziai vigalmi bizottság. A legszebb női kalap s a legszebb női toilette viselője részére egy-egy ékszerajándék volt kitűzve. Az ünnepély sikerét hátrányosan befolyásolta a folyton meg-megujuló eső, úgy, hogy igen sok hölgy nem is merte fölvenni jobb ruháit. Az ideiglenes, szűk és zsufoltan tele belső kávéházi helyiségekben hirdették ki este a versenyek eredményét, mialatt kint patakokban folyt az eső. Az első díjat a legszebb női kalap viselőjéért Balog Etus budapesti színésznő, a legszebb toilette viselője részére kitűzött első díjat pedig Hotton Lilly egy Bécsben lakó, de tősgyökeres magyar leány nyerte el. Az eredmény kihirdetését az egybegyűlt közönség nagy tetszéssel fogadta.

— **Robogó vonatról leugrott rab.** Péter János a nagykanizsai rendőrség közrendőre tegnap előtt az ottani rendőrség utasítására Fiuméba akarta kísérni Ancich György 23 éves grabováci illetőségű csavargót, hogy a fiumei törvényszéknek átadja, amely ugyanis Ancichot egy évi börtönrre ítélte. Buccari állomás közelében a rab engedelmet kért, hogy rövid időre visszavonulhasson. A kíséző rendőr Ancich kérelmét teljesítette, s addig az ajtó előtt foglalt helyet. Időközben egyik utas is oda akart menni s míg a szűk folyosón szorongtak, a rab gyorsan átfutott az utasok fülkéjén, felrántotta a vagon ajtaját s a robogó vonatról leugrott. A kíséző rendőr a vakmerő ugrást nem akarta utánozni s a vonaton maradt. Mikor azonban a vonat Fiuméba érkezett gyorsan jelentést tett a rab szökéséről a rendőrségnek, a mely még a késő éjjeli órában letartóztatta. Ancichot beszállították az ügyészség börtönébe Péter János pedig a rendőrségnek hálálkodva hazautazott.

— **Krásza mérnök halála.** Lussinpiccolóbae a napokban rövid betegeskedés után 51 éves korában elhunyt Krásza Sándor nyugalmazott magyar államvasuti mérnök, a lussinpiccolói Fritzi pensio és a Cigale tengeri fürdő tulajdonosa. Krásza Sándor körülbelül 10 évvel ezelőtt jött Lussinpiccoloba tüdőbaját gyógyítani. Mikor felgyógyult, hálából végleg letelepedett Kussinpiccolóban s megalapította ott a Fritzi penziót és később a Cigale tengeri fürdőt. Igen megbecsült és tekintélyes tagja volt a lussinpiccolói társadalomnak ahol szokatlan intelligenciájával és magas technikai képzettségével rendkívüli becsülést szerzett a magyar névnek. Halálát mélyen fájjalja Lussinpiccolo apraja-nagyja.

— **Világítótorny egy veszélyes zátonyon.** A Porer közelében levő veszedelmes sziklazátonon érdekes munkálatok folynak. Ugyanis egy nagy világítótornyot építenek, a mely a hajókat a jövőben már távolról figyelmeztetni fogja a rájuk nézve annyi veszéllyel járó zátony elkerülésére. A világítótorny építésén szakférfizk vezetésével mintegy száz munkás dolgozik. A tenger fenekére mintegy 90.000 köbméter tartalmu erős vasládát bocsátottak, melyet betonnal töltöttek meg, amely alapul fog szolgálni az építendő világító toronynak. A világítótornyot természetesen gondos elővigyázattal építik, hogy az Adriai tenger és Kvarneró minden veszélyeinek ellenállhasson. Remélik, hogy a világítótornyon mielőbb megépül.

— **Borzalmas öngyilkosság.** A közeli Tersattón tegnapelőtt reggel megrendítő módon vetett véget életének Sichich Ferenc közműves előmunkás 32 éves Karolin nevű felesége, négy gyermeknek anyja. A szerencsétlen asszonyt az utóbbi időben tifuszos betegség gyötörte s tegnapelőtt reggel eltávolítván magától mindenkit, felkelt betegágyából s a ház

közében épülés alatt levő kutba ugrott. A házlakói nem látták a borzalmas esetet, de meghallották a zuhanás tompa hangját s később kétségbeesett jajkiáltásokat és nyöszörgéseket. A hangok után igazodva megtalálták a szerencsétlen asszonyt a kut fenekén, akit nem kis nehézségek után halálukolva huztak ki onnan. Mire orvosi segítség érkezett az öngyilkos asszony meghalt. Holttestét a tersattói temető halottsházába vitték.

— **A kassai pokolgép merénylőt Fiumében is keresték.** Junga Sebő a nagykanizsai 20-ik honvédegyezred századosának letartóztatása előtt pénteken a késő éjjeli órákban távirat érkezett a Fiumében állomásozó honvéd század parancsnokságához. Minthogy a század a tisztikarral együtt gyakorlaton időzik, a táviratot a kaszárnya stb. ellenőrzésére visszamaradt Zubriczky főhadnagynak kézbesítették. A táviratban a hadbírótság, amely időközben már átvette a budapesti rendőrségtől a nyomozást, utasította a század parancsnokságát, hogy azonnal rendeljen ki két tisztet két szuronyos közlegényvel, akiknek kötelességük lesz a szállodák legutóbbi bejelentési lapjait átvizsgálni, továbbá minden érkező vonat utasait megfigyelni s amennyiben Junga Sebő az utasok között lenne, tartóztassák le. A fegyverhasználatot is megengedte a hadbírótság. A hadbírótság ugyanis attól tartott, hogy Junga időközben — megszökik s ezért sietett intézkedni. Zubriczky főhadnagy a távirat vétele után, minthogy a honvédtisztek távol voltak a várostól, két Jellasich tisztet rendeltetett ki s ezek kíséretében éjjel 2 órától szombat este 6 óráig az összes érkező vonat utasait megfigyeltette, a szállodák bejelentési lapjait megvizsgálta. A főhadnagy fáradozása azonban — nagy bosszúságára — eredménytelen maradt, mert a merénylő tisztet lakásán letartóztatták s beszállították a székesfehérvári honvédkerületi fogházba.

— **A rendőrök megsértéséért.** Stepich Antal 31 éves albonai illetőségű kocsmáros tegnap este a san nicoloi rendőri kirendeltségre kísérték, mert a záró óra után a szolgálatban levő rendőrök felszólításának, hogy üzletét zárja be, nem engedelmeskedett, hanem a rendőröket becsúszó szavakkal illette azokat s többször meg is ütötte. A Stepichel felvett jegyzőkönyv alapján a rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **A hamburgi rendőrség — Spector után.** A hamburgi rendőrség tegnap átiratot intézett a fiumei rendőrséghez, amelyben kérdezi, hogy beszüntesse-e Spector, a megszökött harmadik bankrabló nyomozását, mint hogy a német lapokban olvasták, hogy Spector Kőrösmezőn elfogták. A rendőrség természetesen azonnal válaszolt, hogy a lapoknak a körösmezei elfogására vonatkozó híre nem felel meg a valóságnak s így a nyomozást tovább folytathatja.

— **A cattaroi előljáróság az olasz nyelv ellen.** Rendőrségünk a bankrablás miatt megindított nyomozás során Spector ellen magyar, olasz, német, francia és angol nyelvű köröző levelet bocsátott ki s annak egy példányát a cattaroi községi előljáróság is megküldötte. A cattaroi községi előljáróság azonban, noha a hivatalos nyelv olasz és hivát hivatalos pecsétje is kétnyelvű, a körözvényt nem fogadta el, hanem visszautasította. Horvát szellemességgel azonban a körözvény hátsó oldalára kék ceruzával horvát nyelven ráírta: *hát a horvát nyelv hol maradt?* A körözvény ma érkezett vissza a rendőrségre s Ormai Simon rendőrtiszt előterjesztésére a rendőrség feljelentést fog tenni a cattaroi községi előljáróság ellen a zárai tartományi kormányzóság-nál.

— **Lueger Lovranában.** Lueger Károly a magyarfaló bécsi polgármester holnap, kedden tizenégy napi tartózkodásra Lovranába érkezik s a Hotel Lovranában fog lakni.

— **A halotthamvasztás eszméjének terjedése.** Most, hogy a XVI. nemzetközi orvoskongresszus üléseit Budapesten tartja, érdemesnek tartjuk ez alkalomból megemlíteni, hogy úgy a fővárosban, mint a vidéken ismét nagyszabású mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy a halotthamvasztást nálunk is mielőbb megvalósítsa. Igaz ugyan, hogy a mi sajátos társadalmi viszonyaink miatt semmiféle halgdást jelentő mozgalom érvényesülni nem tud, mert a klerikális körök még az eszme propagálását sem tűrik meg és minden rendelkezésükre álló eszközzel annak felszínrejutását megakadályozzák. Ebben nekik nagy segítségükre van a mostani kormány elfogultsága.

Azonban az orvosok volnának a legmértadóbbak, hogy a halotthamvasztás előnyeit — közegészségügyi szempontból — nálunk is hirdessék. S ha fáradságuk nem is járna mindjárt a kívánt eredménnyel, de azért mégis nagy szolgálatot tehetnének ezen nagyfontosságú eszmének.

Manapság már minden kulturállamban létezik a halotthamvasztás és mi még ebben is az utolsók leszünk. Ezidőszert Németségben összesen 17, Svájcban 4, Olaszországban 30, Franciaországban 3, Svédországban 3, Dániában 1, Norvégiában 1, Angolországban 13 (Londonban 2), Eszakamerikában 32, Argentínában, Braziliában, Chilében, Kinában, Indiában, Ausztráliában 1—1, Japánban csak Tokióban 10 krematórium van. Északamerikában 1905. év végéig elhamvasztottak 31 ezer, Japánban csak 3 évben 140 ezer hullát, itt átlag a lakosok felét elhamvasztják. Párisban az 1907. év végéig 869 ezer hullát.

A halotthamvasztás nem újítás, csak viszaállítás a haladás legmagasabb csúcsaira feljutott népek szokásainak.

Tagbelépési lapot és az egyesületre vonatkozó felvilágosítást készséggel küld az „Országos Halotthamvasztó Egyesület“ titkári hivatala, V. Nádor utca 14.

— **Abbazia és Lovrana vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdőhelyet január 1-étől augusztus 25-éig összesen 29,399 vendég látogatta meg. Augusztus 19-étől 25-éig a fürdővendégek száma 1157-tel szaporodott. Az augusztus 25-én ott üdülők száma 3622 volt.

Az Abbaziával szomszédos Lovrana fürdőhely vendégeinek száma január 1-étől augusztus 25-én összesen 3841 volt. Augusztus 27-ére a vendégek száma 4082-re szaporodott.

— **Felöklelt mészáros.** Ceslerich Pál 36 éves fiumei illetőségű mészáros tegnapelőtt délután két ökröt vezetett a közvágóhidra. A vágóhid közelében az egyik ökről valahogyan kiszabadította magát köteleikeiből és szarvával a mészáros hónaaljába szurt. Az ökröt hamarosan újból összekötötték s a mészárosot a mentőállomásra kísérték, hol első segélyben részesítették és azután a kórházba vitték. Állapota nem súlyos.

— **Gyümölcsotlovaj.** Chimer József 26 éves zárai illetőségű cipészegédet tegnap reggel letartóztatták, mert egy kosár gyümölcsöt lopott. A rendőrség egyébiránt táviratilag megkereste a zárai rendőrséget, hogy Chimer előéletéről adjon pontos felvilágosítást.

— **Éjjeli botrány.** Perich Silvio 16 éves fiumei egyént tegnap este letartóztatták, mert a Via Alessandrinán nagy botrányt csinált és úgy megverte Stanach Józset nevű ismerősét, hogy a mentőknek kellett az első segítségben részesíteni.

— **Bajok a Baja—bátaszéki hidon.** Bajáról jelentik: A baja—bátaszéki hid és pályatest bizonyos közbiztonsági veszélyeket rejt magában, amelynek orvoslása végett a közigazgatási bizottság azzal a kérelemmel fordul Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, hogy e bajokat mielőbb orvosolja.

— **A kikötőből.** Augusztus 29—30. érkezett: „Buon Padre“ olasz vitorlás Triesztből üresen, „Kolozsvár“ magyar gőzös Methielből 2540 tonna kőszénnel, „Mecklenburg“ német gőzös Hamburgból 1575 tonna foszfáttal és 60 tonna vegyesáruval, „Adria“ magyar gőzös Marseilleből 80 tonna vegyesáruval.

— **Az utcán aludtak.** Peinovich Dante 24 éves vrhovinei illetőségű napszámos az éjjel három társával együtt az utcán aludt. A rendőrök mind a négyet a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták őket.

— **Durva szerető.** Serdoz Antal 32 éves fiemei napszamos tegnap estefelé részeg állapotban nagy botrányt csinált a Belvederen, úgy hogy nagy tömeg kíváncsi verődött össze. Scandoli Margit nevű barátnője igyekezett Serdoz Antalt lecsendesíteni, azonban a szegény nő alaposan megjárta. A részeg ember ugyanis dühében többször megütötte, földre teperte és megrugdosta. A cosalai rendőri kirendeltség Serdoz Antalt a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták s megindították ellene az eljárást. Serdoz ellen barátnője is feljelentést tett, mert a tettelegességen kívül életveszedelmes fenyegetéssel is illette. Scandoli Margit feljelentését a rendőrség áttette a járásbíróhoz.

— **Megharapta a kutya.** Belfiore Ernesta 12 fiemei leány tegnap délután a Vicolo di San Viton sétált. Séta közben egy kutya a jobb térdét megharapta. A kis leányt a mentők részestették az első segítségben s azután szüleinek lakására szállították. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a kutya Simcich Vergina tulajdonát képezi.

— **Utcai botrány.** Lapunk vasárnapi számában ilyen címmel megírtuk, hogy a Via Voloscán utcai botrány volt, amelyben Werczler Lázár magántisztviselő is részt vett. Mint hogy az eset egészen másképpen történt és Werczler neve csak tévedésből került a rendőrség jelentésébe, hírünket ily értelemben helyreigazítjuk.

— **Befejezett tanulmányut.** A tegnap ideérkezett „Kolozsvár“ gőzösön visszaérkezett hosszabb tanulmány utról Bugel tanár 17 magyar tengerész akadémiai növendékkel.

— **Csavargásért.** Devcich Miklós 23 éves carlopszgoi, Hofmeister Rudolf 23 éves dalmáciai, Malovac Péter 39 éves klanai, Brumenics Károly 21 éves pólai, Zagoda József 21 éves zágrábi, Dobrievich Márk 17 éves seradiói, Zisco Márk 28 éves iloki illetőségű egyéneket, mert foglalkozás nélkül csavarogtak a város utcáin letartóztatták s büntetésük kitöltése után a rendőrség hazatoloncolja őket.

Távirat ◀ Telefon.

A nemzetközi orvoskongresszus megnyitása.

BUDAPEST, aug. 30. A nemzetközi orvoskongresszust nagy közönség jelenlétében tegnap délelőtt nyitották meg a Vigadó nagytérképében. Az összegyűlt orvosokat Müller Kálmán udvari tanácsos, orvostanár üdvözölte Korányi Frigyes báró helyettesítésében. Ezután József főherceg francia nyelvű beszédet mondott s a nemzetközi orvoskongresszust megnyitottnak jelentette ki. A főherceg meleg hangon emlékezett meg az orvosi hivatásról, az élet védelmezőinek nevezte az orvosokat s kijelentette, hogy az orvosi tudomány a boldogság alapja. A kormány nevében Apponyi Albert gróf, a főváros részéről pedig Fülepp főpolgármester üdvözölte a kongresszust. Ezután a különféle nemzetek képviselői szólaltak fel, megköszönve az ünnepies fogadtatást.

Verekedés

csehek és németek között.

BÉCS, aug. 30. A németek és csehek tegnapi gyűlésein véres összeütközések történtek. A verekedésben többen halálosan megsebesültek, a rendőrség a verekedők közül huszonnégyet letartóztatott.

Junga Sebőné

öngyilkossági kísérlete.

SZÉKESFEHÉRVAR, aug. 30. A letartóztatott Junga Sebő felesége ma bebocsátást kért urához. Nem engedték az asszonyt a századoshoz. Jungáné hazament, revolverrel mellbélte magát. Minthogy a golyó nem találta halálosan, ruháját petróleummal leöntötte s meggyújtotta. Az égő ruhát a cselédek tépték le. Jungáné állapota életveszedelmes.

Óriási vihar.

ALSÓKUBIN, aug. 30. Árva megyén óriási felhőszakadás vonul végig. A nagy eső annyira felduzzasztotta az Oravica nevű patakot, hogy a vizár az árvavölgyi vasuti töltést nyolc méternyi hosszúságban elvitte, a síneket megrongálta. A forgalmat átszállással tartják fenn.

A Zeppelin III. felszállása.

BERLIN, aug. 30. A Zeppelin III. birodalmi léghajó tegnap reggel fél nyolckor Bitterfelden felszállott s félegy óraker érkezett a Berlin melletti tempelhoi síkságra. A léghajó többszörös meghajlással üdvözölte a síkságon megjelent Vilmos német császárt, majd Berlin utcai fölött manővrozva a síkságon leszállott az óriási embertömeg üdvökláltásai között. Mikor a léghajó előreszét a katonák kötelekkel a földhöz erősítették. Zeppelin gróf és kísérete a léghajó kosarából a földre szállott Zeppelin gróftól elsőnek Vilmos császár, majd a császárné, végül a császári ház tagjai üdvözölték. Ezután Berlin polgármestere üdvözlő beszédet intézett Zeppelin grófhhoz, akit a német név dicsőségének nevezett. Időközben Wright amerikai aviatikust bemutatták a császárnak, aki viszont Zeppelin grófnak mutatta be.

Bleriot szerencsétlenül járt.

REIMS, aug. 30. Bleriot programmon kívül ma reggel felszállott repülőgéppel. Gépe azonban a benzinmotor robbanása miatt csakhamar kigyulladt s a földre zuhant. Bleriot a földre esett s arcán könnyebben megsebesült. A repülőgép tönkrement.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBAZIA.

Esténként

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 óraker.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso
Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a
művészeti kiállítás parkjában.
Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Keresek oly tisztviselőt, ki hugomat
magyarul gyorsírni tanítaná.
Ajánlatok „Gyorsíró“ cím alatt a kiadoba kéretnek.

SIKIC GYÖRGY PAPIRKERESKEDÉSE

-- Fiume, Kossuth Lajos utca --
(Szerb templom háza.)

Óriási választék iskolai füzetekben és iskolaszerekben.

Mindennemű papíráruk és irodai szerek nagy raktára.

Olcsó árak.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

BULIAN H. ABBAZIA

(Palace Bellevue)

Legfinomabb ékszerárak pári és bécsi mintára. Apart ujdonságok moretiben, korallokban és abbazia emlékekben. Saját javítóműhely Olcsó árak.

Különféle butor olcsón eladó

és ugyanott a lakás átadandó. Cim: Via Cappuccini 2. IV. em.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Bonitta la Fera spanyol táncok,
Szép Erzs magyar szubrett,
Pereny Nusi nemzetközi énekesnő,
Blanche Henriette bécsi szubrett,
Bertasi Amalia olasz énekesnő,
Omero Lina nemzetközi táncok,
Doreé Emay angol ének és tánc,
Csillag Anny magyar szubrett,
Les Oskars olasz, spanyol és francia duettisták.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 óraker.

Uj műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérese a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj
kizárólagos elárusítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, turó és vaj és Tiszta akácmez nyaban és kicsinyben. TELEFON 534

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként HORVÁTH PALI
cigányzenekara GÁBOR kisbögös szólistá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhi-
vatalában Vicolo dell'Ospedale Casa
Wurzer I. em.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é.
hölgység b. pártfogásába ajánlja
magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via
Gisella 9. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toiletccikkek és szépítőszerek stb. stb.
Egy elegánsan butorozott

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca
9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.
Minél számosabb megrendelésért
esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával
kötöny magyar és olasz konyha, jó ausztriai és
stájer borok. Kőbányai polgári duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Ajánlunk: Amerikai íróasztalokat és irod. butorokat Grammofonokat és lemezek

legnagyobb választékban kicserélhető tüvel és tücszerelés nélkül,

messzehangzó lemezeket

termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektiv“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékkel, a mely a kézi pénztár
megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket

minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a
Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javítások elfogadtatnak.

HASZNÁLT ÉS ÚJ ISKOLAI KÖNYVEK

kaphatók előírás szerint ZANUTEL A. könyvkereskedésében

Via Adamich. Telefon szám 197.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótár-
saság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berende-
zése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás
jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!
Teljes penzió tiz lírától feljebb.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jéggár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákban érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan
raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fu-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írasu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselete.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

SPIRID MARCETTA ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este Sárközy Elemér cigány-
zenekara hangversenyez.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha.
Naponta friss halak. Kőbányai polgársör
és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Uj tulajdonos Petriz József.
az Emma penzió tulajdonosa is.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.